

AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2023-10-21

Programmanus

av Karoliina Kantola

Moi! Kiva, kun kuuntelet UR:n ohjelmaa Ajankohtaista suomeksi, joka on suunnattu ruotsinsuomalaisille yläkoululaisille. Tämän ohjelman teemana on terroriuhka Ruotsissa.

Pelolle ei saa antaa sijaa, sanoo ruotsinsuomalaisnuori Koraanin poltto koettelee sananvapauden rajoja

Minä olen Karoliina Kantola. Tervetuloa mukaan!

Pelolle ei saa antaa sijaa, sanoo ruotsinsuomalaisnuori

Ruotsissa on kesän aikana toistuvasti poltettu Koraaneja. Ruotsin turvallisuuspoliisi SÄPO ilmoitti heinäkuun lopussa, että maan turvallisuustilanne on huonontunut Koraanien polton takia. Samalla se nosti Ruotsin terroriuhkaa viisiportaisen asteikon neljännelle tasolle. Lundissa asuva yläkoululainen Milla Zander kuuli asian uutisista.

Milla Zander, Lund

Se oli niin konkreettista, ku se... Nostetaan oikeesti, niin sit se on niinku, sit se herätti vähän pelkoo tai sillee.

Turvallisuuspoliisi nosti terroriuhkatasoa juuri samana viikonloppuna, kun Skånessa juhlittiin suurta Malmö Festival -tapahtumaa. Zander kertoo, että massatapahtuma sai hänet pohtimaan turvallisuutta.

Milla Zander, Lund

Se oli just se päivä, ku se nostettiin, ja niinku uutisissa se just ilmotettiin, niin monet oli menemättä sinne. Mut mä ite menin, koska, oli poliisikin ilmottanut, että tää on ihan niinku turvallista, ja vaikka uhka on nostettu, niin me (poliisi) ollaan siellä, ja ei sanonut mitään muuta ku että menkää vaan tavallisesti.

Koraanin poltoista ja terroriuhasta on keskusteltu myös Milla Zanderin koulussa. Niin ikään hänen vanhempansa ovat puhuneet asiasta.

Milla Zander, Lund

terroriuhka

terrorhot

antaa sijaa

ge rum

Koraanin poltto

Koranbränning

turvallisuuspoliisi

säkerhetspolis

viisiportainen

femgradig

asteikko

skala

nostaa

höja

herättää pelkoa

väckra rädsla

massatapahtuma

massevenemang

pohtia

fundera

ite, itse

själv

vaara

fara, risk

olla/jättää

menemättä

Se, joka on myös vaara siinä, kun tulee tällöinen uhka, on, että jättää just menemättä. Et se on just se pelko, joka niinku tulee. Et on ehkä parempi vaan niinku mennä. Ettei koko elämä niinku mee tauolle.

*låta bli att gå
olla parempi tehdä
jotakin
vara bättre att göra
någonting*

Koraaninpoltto koettelee sananvapauden rajoja

Sana "terrorismi" on jatkuvasti esillä uutisissa ja poliitikkojen puheissa. Mutta mitä käsite tarkoittaa? Valtiotieteiden dosentti Marco Nilsson Jönköpingin yliopistosta määrittelee, että terrorismi on väkivaltainen taktiikka, jolla yritetään saada aikaan poliittisia muutoksia.

Marco Nilsson, valtiotieteiden dosentti, Jönköpingin yliopisto
Väkivaltaa ei kuitenkaan usein käytetä suoraan valtiota vastaan. Sen sijaan yritetään luoda pelkoa – terroria – tavallisten ihmisten parissa, niin että voitaisiin pakottaa valtio tekemään poliittisia muutoksia.

Nilsson sanoo, että kansainvälisillä terroristijärjestöillä, kuten Al-Qaidalla, ei liene kapasiteettia tehdä terrori-iskua Ruotsissa. Sen sijaan järjestö toivoo, että joku yksittäinen henkilö ottaisi sen toiminnasta inspiraatiota ja tekisi iskun.

Marco Nilsson, valtiotieteiden dosentti, Jönköpingin yliopisto
Monet muslimit ja muslimiorganisaatiot eivät ole tykänneet koraanin poltoista Ruotsissa, mutta ne ovat kuitenkin väkivallan käyttöä vastaan. Al Qaida taas on käyttänyt näitä Koraanin polttoja hyväkseen propagandassaan. Ja juuri sen takia terroriuhka on noussut.

Motiiveja Koraanin polttamiseen on monia. Jotkut polttajat vastustavat islaminuskkoa länsimaissa ja osoittavat koraanin polttamisella mieltään. Toiset haluavat saada näkyvyyttä ja edistää poliittista uraansa.

Koraanin polton puolustajat vetoavat sananvapauteen ja niiden vastustajat uskonnonvapauteen. Tutkija Nilsson sanoo, että Ruotsissa koetellaan nyt sananvapauden rajoja. Suomessa pyhien kirjojen polttaminen ei ole sallittua sananvapauden nimissä.

Marco Nilsson, Jönköpingin yliopisto
Koraanin poltot ovat tuoneet selvästi esille kahden periaatteen konfliktin. Sananvapaus on turvattu perus(tus)laissa Ruotsissa, mutta se ei ole

koetella
testa
sananvapaus
yttrandefrihet
dosentti
docent
(jonkun) parissa
bland (något)
kapasiteetti
kapacitet
isku
här: attack
osoittaa mieltä
demonstrera
näkyvyys
publicitet
ura
karriär
uskonnonvapaus
religionsfrihet
periaate
princip
perustuslaki
grundlag
kiihottaminen
kansanryhmää
vastaan
bets mot folkgrupp
loukata
kränka
laki
lag

absoluuttinen. Ja sen takia on vaikea tietää, missä menee sananvapauden ja esimerkiksi kansanryhmää vastaan kiihottamisen raja – mitä voi sanoa tai tehdä, ilman, että se loukkaa jotain toista lakia.

Musiikkia

Ja lopuksi musiikkia: *Mielenmaisemat*, esittäjänä Sanni.

*Anna mut viedä sut ajelemaan
Kattomaan tietä kaareilevaa
Niin kauan että mielenmaisematkin vaihtuu
Hei anna mun viedä sut merenrantaan
Missä aallot hakkaa murtajaan
Niin kauan että myrskysadepilvet haihtuu*

Kiitos, kun olit mukana. Moi moi!